

Brussel, 10 juni 2026
(OR. en)

10392/26

POLGEN 160

NOTA

van:	het secretariaat-generaal van de Raad
aan:	de delegaties
Betreft:	Achttienmaandenprogramma van de Raad (1 juli 2026 – 31 december 2027)

Ontwerpprogramma van het voorzitterschapstrio Ierland, Litouwen en Griekenland

I. INLEIDING

Eenheid in verscheidenheid – drie vertrekpunten, één koers

Van de Atlantische kust van Ierland over de Baltische regio van Litouwen tot de mediterrane toegangspoort van Griekenland weerspiegelt het voorzitterschapstrio de kracht en de essentie van het Europese project: verschillende achtergronden, ervaringen en perspectieven, verenigd in verscheidenheid en verbonden door een gedeelde verantwoordelijkheid en een gemeenschappelijk doel.

Dit geografische evenwicht is meer dan symboliek: het is een weergave van de realiteiten die de Unie vandaag vormgeven en versterkt Europa's collectieve vermogen om samen te brengen, te creëren, te bouwen en in te spelen op mondiale uitdagingen. Samen zal het voorzitterschapstrio deze diversiteit doen leiden tot cohesie en er daarbij voor zorgen dat het optreden van de Unie daadkrachtig, evenwichtig, doelgericht en door en door Europees blijft.

De drie voorzitterschappen zetten zich ervoor in de werkzaamheden van de Raad van de Europese Unie richting te geven in een context van ongekennde uitdagingen en geopolitieke druk, met name Ruslands aanvalsoorlog tegen Oekraïne – die een existentiële uitdaging vormt voor de Europese Unie –, de situatie in het Midden-Oosten – waaronder het Israëliisch-Palestijnse conflict – en de uitholling van de op regels gebaseerde internationale orde. Al deze ontwikkelingen hebben horizontale gevolgen voor de beleidsagenda van de EU.

Om de Unie toe te rusten met de nodige middelen om deze strategische langetermijnambities en -prioriteiten te verwezenlijken en doeltreffend te reageren op nieuwe uitdagingen, zal het voorzitterschapstrio prioriteit geven aan de werkzaamheden met betrekking tot het meerjarig financieel kader en de bijbehorende sectorale voorstellen die inspelen op de behoeften van de Unie voor de periode 2028-2034.

II. EEN VRIJ EN DEMOCRATISCH EUROPA

Hooghouden van de Europese waarden binnen de Unie

De bescherming van de Europese waarden blijft van cruciaal belang voor een sterk, veerkrachtig en verenigd Europa. De eerbiediging van de fundamentele waarden, de rechtsstaat, de democratie, de menselijke waardigheid, vrijheid, gelijkheid en de mensenrechten, waaronder de rechten van personen die tot minderheden behoren, vormt de hoeksteen van onze Unie en ligt ten grondslag aan wederzijds vertrouwen en een doeltreffend mondiaal optreden.

Het bevorderen van sociale cohesie, gendergelijkheid en gelijke kansen voor iedereen zal voor de drie voorzitterschappen een horizontale prioriteit vormen.

De democratische veerkracht zal worden versterkt door de burgers meer te betrekken, de centrale rol van het maatschappelijk middenveld te erkennen, vrije, onafhankelijke en pluralistische media te beschermen, en doortastend op te treden tegen desinformatie, haatzaaiende uitlatingen en buitenlandse informatiemanipulatie en inmenging (FIMI), waaronder de vervalsing van historische feiten.

Als onderdeel van deze inspanningen zal het voorzitterschapstrio de uitvoering van het Europees schild voor de democratie ondersteunen, met bijzondere aandacht voor de werkzaamheden van het Europees Centrum voor democratische veerkracht. Het voorzitterschapstrio zal daadkrachtig blijven optreden tegen verdeeldheid, radicalisering, terrorisme, gewelddadig extremisme, racisme, antisemitisme, moslimhaat en vreemdelingenhaat.

De drie voorzitterschappen zullen integratie en culturele en sportieve diversiteit blijven bevorderen en waarde blijven hechten aan creatieve expressie en samenwerking, waarvoor een belangrijke rol is weggelegd bij het versterken van de democratie en de Europese waarden.

Het voorzitterschapstrio zal zich inspannen om de ruimte voor het maatschappelijk middenveld te beschermen, de toegang tot de rechter in het algemeen te bevorderen en de rechtsstelsels in de hele Unie kindvriendelijker te maken. De drie voorzitterschappen zullen zich met name richten op de bescherming van minderjarigen in de onlineomgeving, onder meer door online seksueel misbruik van kinderen te bestrijden. Het voorzitterschapstrio zal ernaar streven de rechtsstaat te versterken en de democratische instellingen te beschermen, onder meer via mechanismen om acties aan te pakken die het rechtsstelsel ondermijnen. De drie voorzitterschappen zullen zich inzetten om de onafhankelijkheid van de rechterlijke macht te waarborgen en de communicatie met de burgers transparanter te maken, teneinde het vertrouwen in de democratische instellingen te vergroten en de legitimiteit van het Europese project te verstevigen.

III. EEN STERK EN VEILIG EUROPA

Een ambitieuze uitbreiding

De uitbreiding van de EU is van geostrategisch belang om vrede, veiligheid, stabiliteit en welvaart in heel Europa te waarborgen. De nieuwe geopolitieke realiteit – gekenmerkt door Ruslands aanvalsoorlog tegen Oekraïne – toont aan hoe belangrijk verdere vooruitgang in het uitbreidingsproces is.

Het voorzitterschapstrio zal voortbouwen op het momentum van de toetredingsonderhandelingen om zijn partners ambitieuze vooruitgang te doen boeken op hun traject naar EU-lidmaatschap in overeenstemming met de criteria van Kopenhagen, gevestigde beginselen en methodologie.

Het voorzitterschapstrio zal ervoor zorgen dat alle kandidaat-lidstaten en potentiële kandidaat-lidstaten evenwichtig en eerlijk worden behandeld, en zal daarbij een efficiënte, geloofwaardige, voorspelbare en op verdiensten gebaseerde aanpak aanhouden. In dit verband zullen de drie voorzitterschappen Oekraïne, de Republiek Moldavië en de kandidaat-lidstaten en potentiële kandidaat-lidstaten van de Westelijke Balkan volledig ondersteunen op hun weg naar EU-lidmaatschap.

Zij zullen de interne voorbereidende werkzaamheden voortzetten en hervormingen uitwerken voor een uitgebreide Unie, in overeenstemming met de Verklaring van Granada.

Een samenhangend en invloedrijk extern optreden

Het voorzitterschapstrio zal de Europese Unie uitdragen als een wereldwijd betrokken en verantwoordelijke actor die hecht aan de ondersteuning van de internationale orde op basis van het internationaal recht, waaronder het VN-Handvest, het Verdrag van de Verenigde Naties inzake het recht van de zee (Unclos) en het internationaal humanitair recht. Om de rol van de Europese Unie als mondiale speler verder te versterken, zal het voorzitterschapstrio de centrale rol van de Verenigde Naties ondersteunen. Het zal wederzijds voordelige mondiale partnerschappen bevorderen door middel van duurzame en voorspelbare ontwikkelingssamenwerking en humanitaire hulp, in overeenstemming met de Team Europa- en de Global Gateway-benadering. Het voorzitterschapstrio zal de rol van de EU bij het verlenen van principiële humanitaire hulp ondersteunen en bevorderen, in overeenstemming met de Europese consensus over humanitaire hulp.

De drie voorzitterschappen bevestigen hun onwrikbare steun voor Oekraïne in alle dimensies, waaronder politieke, economische, militaire, energie-, financiële en humanitaire steun, in overeenstemming met de langetermijnverbintenis van de EU tot een alomvattende, rechtvaardige en duurzame vrede in Oekraïne en Europa, waarbij de onafhankelijkheid, soevereiniteit en territoriale integriteit van Oekraïne binnen zijn internationaal erkende grenzen, alsook de wederopbouw van het land, worden gewaarborgd. Het waarborgen van duurzame en voorspelbare financiële steun voor Oekraïne, ook na 2027, zal een van de belangrijkste prioriteiten van het voorzitterschapstrio zijn. De drie voorzitterschappen zullen zich inzetten voor volledige verantwoordingsplicht voor oorlogsmisdaden en de ernstigste misdaden van Rusland en Belarus in verband met Ruslands aanvalsoorlog tegen Oekraïne. Het voorzitterschapstrio zal ook de sancties blijven opvoeren, net zoals de strijd tegen de omzeiling ervan.

De drie voorzitterschappen zullen ook effectief multilateralisme en duurzame ontwikkeling bevorderen, onder meer door nauwere samenwerking binnen het VN-systeem en tussen de VN-agentschappen, -fondsen en -programma's, in overeenstemming met de prioriteiten en waarden van de EU.

Om naar gemeenschappelijke doelstellingen toe te werken en concrete resultaten te boeken, zullen zij bijzondere aandacht besteden aan het verdiepen van de samenwerking met mondiale partners, zowel bilateraal als in het kader van internationale en regionale organisaties.

Het blijft voor zowel de mondiale stabiliteit als de Europese veiligheid van essentieel belang om de nadruk te leggen op het voorkomen van en reageren op crises en conflicten, alsook op vredesbemiddeling. Het voorzitterschapstrio zal aanmoedigen tot een groter situationeel bewustzijn en meer proactieve betrokkenheid als essentiële elementen om de mondiale stabiliteit en de Europese veiligheid te waarborgen.

In het besef dat het versterken van de stabiliteit in het oostelijk en zuidelijk nabuurschap van de EU rechtstreeks bijdraagt tot de veiligheid van Europa, zal het voorzitterschapstrio prioriteit geven aan nauwere samenwerking met de partnerlanden als strategische hoeksteen van zijn agenda.

De drie voorzitterschappen zullen ernaar streven het oostelijk nabuurschapsbeleid te versterken door te blijven samenwerken met de betrokken partnerlanden en via het oostelijk partnerschap. Zij willen de democratische veerkracht, hervormingsprocessen en regionale samenwerking versterken.

Het versterken van de betrekkingen met het zuidelijk nabuurschap zal een belangrijke prioriteit zijn, met aandacht voor de doeltreffende uitvoering van het pact voor het Middellandse Zeegebied en samenwerking op maat om regionale uitdagingen aan te pakken. Het voorzitterschapstrio zal de samenwerking met partners in de regio verdiepen om stabiliteit, veiligheid, welvaart en duurzame ontwikkeling te bevorderen.

Het bevorderen van vrede, stabiliteit en veiligheid in het Midden-Oosten blijft een belangrijke doelstelling van het externe optreden van de EU, met de nadruk op een alomvattende, rechtvaardige en duurzame oplossing voor het Israëliisch-Palestijnse conflict op basis van de tweestatenoplossing. Het voorzitterschapstrio zal steun verlenen aan diplomatieke initiatieven, humanitaire hulp, de-escalatie-inspanningen, wederopbouw en het streven naar een alomvattende, rechtvaardige en duurzame vrede, in overeenstemming met de desbetreffende resoluties van de VN-Veiligheidsraad.

De drie voorzitterschappen zullen sterke trans-Atlantische betrekkingen blijven onderhouden en solide, voortdurende en wederzijds voordelige betrekkingen met de Verenigde Staten van Amerika bevorderen, onder meer door de lopende uitvoering van de gezamenlijke verklaring van en de samenwerking tussen de EU en de VS op het gebied van economische veiligheid, teneinde burgers en ondernemingen een stabiel en voorspelbaar klimaat te bieden. Zij erkennen het belang van een veerkrachtig strategisch partnerschap met Canada, gebaseerd op gedeelde democratische waarden en gemeenschappelijke belangen.

Het bevorderen en ondersteunen van positieve betrekkingen tussen de EU en het VK zal hoog op hun agenda blijven staan. Het voorzitterschapstrio zal blijven werken aan een vernieuwde agenda voor versterkte samenwerking, op basis van gedeelde belangen en een volledige, tijdige en getrouwe uitvoering van de bestaande overeenkomsten.

Aangezien het Noordpoolgebied verder aan strategisch belang wint, zal het voorzitterschapstrio de Unie een centralere rol laten spelen bij het bevorderen van groei en het bieden van alomvattende veiligheid in het Hoge Noorden, met inbegrip van de uitdagingen die uitgaan van Rusland en China.

De drie voorzitterschappen zullen de strategische focus, aanwezigheid, zichtbaarheid en acties van de EU in de Indo-Pacifische regio, waaronder de handel, blijven versterken en intensiveren, door de uitvoering van de Indo-Pacifische strategie van de EU en nauwere samenwerking met regionale organisaties, en daartoe met name de betrekkingen van de EU met de Associatie van Zuidoost-Aziatische Staten (Asean) verheffen tot een alomvattend strategisch partnerschap.

Het voorzitterschapstrio zal de betrekkingen met Latijns-Amerika en het Caribisch gebied verder versterken via politieke dialoog, samenwerking inzake justitie en rechtshandhaving, economische samenwerking, investeringen en steun voor regionale integratie en duurzame ontwikkeling.

De drie voorzitterschappen zullen zich inzetten om de betrekkingen van de EU met Afrika te versterken, onder meer via het strategisch partnerschap tussen de EU en de Afrikaanse Unie.

Het voorzitterschapstrio zal de betrekkingen tussen de EU en de EER/EVA-landen verder bevorderen met het oog op een soepele werking en verdieping van de eengemaakte markt.

Duurzame ontwikkeling bevorderen en de duurzameontwikkelingsdoelstellingen uitvoeren blijven centraal staan in het externe optreden van de EU, met bijzondere aandacht voor klimaatbestendigheid en kwetsbare partners, waaronder de minst ontwikkelde landen en de kleine eilandstaten in ontwikkeling.

Er zal ook vooruitgang worden geboekt op het gebied van interregionale connectiviteit als motor voor duurzame groei en veerkrachtige mondiale partnerschappen.

Strategische maatregelen op veiligheids- en defensiegebied

Het voorzitterschapstrio zal de ontwikkeling en doeltreffende uitvoering van het gemeenschappelijk veiligheids- en defensiebeleid (GVDB) van de EU ondersteunen, met inbegrip van civiele missies en operaties als kernpijler van het vermogen van de Unie om crises te beheersen en dreigingen aan te pakken, veerkracht op te bouwen en haar belangen wereldwijd te beschermen.

De drie voorzitterschappen zullen de ontwikkeling van belangrijke veiligheids- en defensie-initiatieven van de EU actief ondersteunen, onder meer door:

- de defensievermogens dringend te versterken, rekening houdend met de routekaart voor defensiegereedheid 2030 en de vlaggenschipinitiatieven daarvan;
- strategische infrastructuur te beschermen;
- de inspanningen voor capaciteitsopbouw, met name langs de oostflank, te versterken waardoor de veiligheid en defensie van de Unie worden vergroot, alsook haar vermogen om doeltreffend te reageren op huidige en opkomende dreigingen;
- veiligheids- en defensiepartnerschappen en samenwerking op het gebied van veiligheid en defensie met gelijkgestemde partners.

Het voorzitterschapstrio zal inclusieve en wederzijds voordelige samenwerking tussen de EU en de NAVO bevorderen, met volledige inachtneming van de beginselen die zijn vastgelegd in de Verdragen en door de Europese Raad, zonder afbreuk te doen aan het specifieke karakter van het veiligheids- en defensiebeleid van bepaalde lidstaten en rekening houdend met de veiligheids- en defensiebelangen van alle lidstaten.

De drie voorzitterschappen zullen er werk van maken om de veerkracht en het concurrentievermogen van de Europese technologische en industriële defensiebasis (EDTIB) te vergroten door middel van een alomvattende 360 gradenaanpak. Dit zal bijdragen tot de totstandbrenging van een robuustere, geïntegreerdere en efficiëntere eengemaakte markt voor defensie, wat in de hele Unie bevorderlijk is voor de veiligheid, innovatie en industriële capaciteit van de EU op lange termijn.

Het verbeteren van de militaire mobiliteit binnen en buiten de EU zal een prioriteit blijven, onder meer door gerichte investeringen in vervoersinfrastructuur en in het vergroten van de weerbaarheid daarvan. Het voorzitterschapstrio zal met de lidstaten samenwerken om bestaande belemmeringen aan te pakken en de capaciteit te vergroten om de snelle en veilige verplaatsing van militair personeel, materieel en middelen te vergemakkelijken.

De drie voorzitterschappen zullen ervoor zorgen dat de Europese ruimtevaartcapaciteiten volledig operationeel, veerkrachtig en soeverein zijn. Zij zullen inspanningen ondersteunen om onafhankelijke ruimtesystemen en -infrastructuur te beschermen en te ontwikkelen, gezien hun cruciale rol op het gebied van veiligheid, defensie en kritieke civiele toepassingen.

Het voorzitterschapstrio zal de economische veiligheid van de EU versterken, schadelijke risicovolle afhankelijkheden afbouwen en strategische toeleveringsketens diversifiëren en beveiligen, onder meer door de maritieme veiligheid te verbeteren.

De drie voorzitterschappen zullen hun inspanningen opvoeren om fysieke, cyber- en hybride dreigingen, waaronder buitenlandse informatiemanipulatie en inmenging (FIMI), tegen te gaan. Zij zullen werk maken van de uitvoering van de strategie voor interne veiligheid (ProtectEU) als routekaart om de Unie en haar burgers te beschermen tegen veiligheidsbedreigingen. Zij zullen bijdragen tot de versterking van het situationele bewustzijn, de afschrikking, de paraatheid en de toezicht- en responscapaciteiten, met het oog op de bescherming van democratische instellingen en kritieke infrastructuur, met inbegrip van de maritieme en maatschappelijke veerkracht.

Het voorzitterschapstrio zal een geïntegreerde aanpak bevorderen die de betrouwbare en ethische inzet van artificiële intelligentie, datasoevereiniteit en veerkracht op het gebied van cyber-beveiliging bundelt. De drie voorzitterschappen zullen een veilig en verantwoord gebruik van opkomende technologieën op het gebied van veiligheid en defensie bevorderen.

In het licht van deze prioriteiten zullen zij de veiligheid van en het vertrouwen in het Europese digitale ecosysteem versterken. Tegelijkertijd zullen zij de kaders voor verantwoordelijk bestuur aanscherpen om de veiligheidsrisico's in verband met de digitale transformatie te beperken.

Een alomvattende aanpak van migratie

Het voorzitterschapstrio erkent dat moet worden gezorgd voor een volledig en doeltreffend functionerend gemeenschappelijk asiel- en migratiestelsel, onder meer door het migratie- en asielpact doeltreffend en volledig toe te passen en evenwicht te brengen tussen verantwoordelijkheid en solidariteit.

De drie voorzitterschappen zullen hun werkzaamheden toespitsen op een robuust, eerlijk en efficiënt asielstelsel, dat bescherming biedt aan mensen in nood en tegelijkertijd misbruik van onze regels voorkomt.

Zij zullen de inspanningen opvoeren om irreguliere migratie te voorkomen en aan te pakken, en om de instrumentalisering van migratie en de inzet ervan als wapen tegen te gaan, in het besef dat deze praktijken een hybride dreiging vormen en de veiligheid en stabiliteit van de Unie voor een ernstige uitdaging stellen.

Het voorzitterschapstrio zal streven naar een eerlijk, robuust en doeltreffend gemeenschappelijk EU-terugkeerbeleid, waarbij de nadruk ligt op het waarborgen van de duurzaamheid van de terugkeer en re-integratie door middel van nauwere samenwerking met de landen van herkomst en doorreis. Dit omvat een doeltreffender gebruik van de hefboommaatregelen en stimulansen waarover de EU beschikt, met volledige eerbiediging van de grondrechten en de menselijke waardigheid. Het voorzitterschapstrio zal ook het gebruik van moderne technologieën bij migratie- en asielbeheer bevorderen om de efficiëntie ervan te verbeteren en de processen te stroomlijnen.

De drie voorzitterschappen ondersteunen een goed functionerend Schengengebied, met behoud van het onbelemmerde vrije verkeer van personen en de voordelen die dit met zich meebrengt voor onze samenlevingen en economieën. Met het oog op de totstandbrenging van een veilig Schengengebied zullen zij een sterk en doeltreffend beheer van de EU-buitengrenzen ondersteunen, in overeenstemming met de beginselen van geïntegreerd grensbeheer, samen met de noodzakelijke compenserende samenwerkingsmaatregelen. Daartoe zullen zij pleiten voor een pragmatische en voorzichtige aanpak op nationaal en Unieniveau, waarbij rekening wordt gehouden met de toenemende veiligheidsuitdagingen aan en voorbij de buitengrenzen. Dit omvat onder meer de versterking van de grensbeheercapaciteiten van de lidstaten en de ondersteuning van Frontex in zijn rol op het gebied van coördinatie en operationele bijstand. Geavanceerde technologische oplossingen, waaronder drone- en droneafweervermogens, alsook bewakings- en analyse-instrumenten, zullen verder worden bevorderd en ingezet aan de buitengrenzen. Het voorzitterschapstrio zal prioriteit geven aan verdere inspanningen om de IT-systemen volledig interoperabel te maken en het EU-visumbeleid te versterken.

De externe dimensie van migratie blijft een belangrijke prioriteit. De drie voorzitterschappen zullen de uitgebreide samenwerking met derde landen versterken, onder meer door middel van innovatieve oplossingen en partnerschappen op maat, met volledige inachtneming van de grondrechten. Zij zullen veel belang hechten aan de ontwikkeling van partnerschappen en de versterking van de samenwerking met belangrijke landen in het Middellandse Zeegebied, Afrika, het Midden-Oosten, Zuidoost-Azië en langs verschillende migratieroutes – in overeenstemming met de volledige-routeaanpak – om migratieproblemen zodanig aan te pakken dat alle partijen erbij gebaat zijn.

Het voorzitterschapstrio zal ook werken aan de ontwikkeling van legale migratietrajecten om de tekorten aan arbeidskrachten in de lidstaten aan te pakken, als onderdeel van de vaardigheden- en talentagenda van de EU, met name door EU-talentpartnerschappen met derde landen uit te werken, die ook de samenwerking op het gebied van terugkeer zullen verbeteren. De drie voorzitterschappen zullen legale en ordelijke migratie naar de EU ondersteunen en zo bijdragen tot het concurrentievermogen en de welvaart van de Unie.

Zij zullen ook de inspanningen ter bestrijding van zowel migrantensmokkel als mensenhandel opvoeren door gecoördineerde EU-initiatieven te bevorderen en nauwer samen te werken met internationale partners. Deze maatregelen zullen worden uitgevoerd in volledige overeenstemming met het internationaal recht en met bescherming van de levens en de rechten van migranten.

Onze veiligheid versterken en onze burgers beschermen

Het voorzitterschapstrio zal de energiezekerheid en -veerkracht vergroten, onder meer door de uitvoering van REPowerEU, zonder nieuwe strategische afhankelijkheden te creëren. Daarbij zal prioriteit worden gegeven aan voorzieningszekerheid, soevereiniteit en betaalbaarheid, zal groene industriële groei worden ondersteund, zullen investeringen in energie en kritieke infrastructuur – waaronder kritieke maritieme infrastructuur – worden bevorderd, zullen de paraatheids-, monitoring- en reparatievermogens worden verbeterd, en zal bescherming worden geboden tegen opkomende dreigingen. De drie voorzitterschappen zullen zich ook inspannen om de nucleaire veiligheidsrisico's in verband met het uitdagende veiligheidsklimaat in de buurlanden van de EU te beperken.

Zij zullen streven naar betaalbare en duurzame energieprijzen als hoeksteen van de economische veerkracht, het concurrentievermogen en de sociale cohesie in de hele Unie. Gezien de aanhoudende marktvolatiliteit en de eisen van de energietransitie zal prioriteit worden gegeven aan het versterken van de veerkracht en diversificatie van de energievoorziening, het vergroten van de energiezekerheid, het verminderen van externe afhankelijkheden en het bevorderen van regionale samenwerking. Een versnelde uitrol van hernieuwbare energie zal met name worden ondersteund in regio's die goed gelegen zijn voor zonne- en windenergie, naast investeringen in energieopslag en de modernisering van het net om de flexibiliteit van het systeem te waarborgen. De inspanningen zullen ook gericht zijn op het versterken van de interne energiemarkt met het oog op een echte energie-unie, op het verbeteren van de prijstransparantie en op het bevorderen van de integratie van opkomende technologieën. Tegelijkertijd moeten kwetsbare consumenten en ondernemingen, waaronder energie-intensieve industrieën, worden beschermd tegen buitensporige prijsschommelingen, met behoud van doeltreffende marktsignalen voor decarbonisatie.

Het voorzitterschapstrio zal de veerkracht versterken en de crisispreventie-, paraatheids- en responscapaciteiten en -vermogens versterken door middel van een maatschappijbrede aanpak die alle gevaren omvat en betrekking heeft op natuurrampen, conflicten, noodsituaties op gezondheidsgebied en cyber- en hybride dreigingen. De drie voorzitterschappen zullen de lopende werkzaamheden met betrekking tot de strategie voor een paraatheidsunie ondersteunen.

Zij zullen kritieke infrastructuur, met inbegrip van betalings-, digitale en maritieme infrastructuur, weerbaarder maken tegen zowel fysieke als digitale dreigingen voor essentiële en belangrijke entiteiten (NIS2) en kritieke entiteiten (CER), uitgebreide risicobeoordelingen uitvoeren en de sectoroverschrijdende coördinatie verbeteren om de continuïteit van essentiële diensten te waarborgen.

Zij verbinden zich ertoe de samenwerking tussen rechtshandavings- en justitiële autoriteiten te versterken bij hun werkzaamheden om Europa veilig te houden en de rechtsstaat te handhaven. Het voorzitterschapstrio zal doeltreffende samenwerking, gezamenlijke operaties en informatie-uitwisseling ondersteunen, ook over de grenzen heen. Als reactie op veranderende criminele trends en nieuwe technologieën zullen de drie voorzitterschappen werken aan versterkte samenwerking met derde landen op het gebied van rechtshandhaving en justitie, en aan het toekennen van meer bevoegdheden aan de betrokken EU-agentschappen en -organen.

Zij zullen de strijd tegen zware en georganiseerde criminaliteit opvoeren door netwerken voor mensensmokkel te ontwrichten en drugshandel, smokkel en andere vormen van grensoverschrijdende criminaliteit te bestrijden. Het voorzitterschapstrio zal de inspanningen ondersteunen om de grenzen van de EU te beveiligen. Met behulp van moderne IT-instrumenten en opkomende technologieën, waaronder AI, streven de drie voorzitterschappen ernaar de opsporing, informatieverzameling en operationele efficiëntie bij het ontmantelen van criminele netwerken te verbeteren.

Daarbij zal bijzondere nadruk worden gelegd op paraatheid en de bescherming van cultureel erfgoed, met inbegrip van waarborgen tegen de gevolgen van klimaatverandering, alsook op strategieën voor preventie, paraatheid en herstel van cultureel erfgoed en culturele instellingen.

Het voorzitterschapstrio zal de gezondheidsbeveiliging en de veerkracht van het systeem versterken door middel van betere paraatheid, preventie en bescherming van de volksgezondheid, met inbegrip van de geestelijke gezondheid. De drie voorzitterschappen zijn ook van mening dat het versterken van de sociale veiligheid, onder meer door demografische uitdagingen aan te pakken, de veerkracht van de samenleving zal vergroten in de context van langetermijnveranderingen.

Zij hechten groot belang aan het beschermen van kinderen tegen schadelijke en manipulatieve online-inhoud en -praktijken en aan het versterken van beschermingsmechanismen door veiligere online-ervaringen te bevorderen.

Het voorzitterschapstrio zal de bescherming van burgers verbeteren door de consulaire samenwerking buiten de EU te versterken, de coördinatie tussen de lidstaten en met de EU-delegaties te verbeteren en digitale instrumenten te gebruiken om doeltreffende bijstand in crisissituaties te verlenen.

De drie voorzitterschappen zullen de voedselzekerheid in Europa verder versterken door de veerkracht in de hele voedselketen te vergroten en te zorgen voor betrouwbare toegang tot veilig en betaalbaar voedsel, ook in tijden van crisis.

IV. EEN WELVAREND EN CONCURREREND EUROPA

Bouwen aan een sterkere en welvarendere Unie

Het voorzitterschapstrio zal de laatste hand leggen aan een meerjarig financieel kader dat inspeelt op de behoeften van de Unie voor 2028-2034. De nieuwe langetermijnbegroting zal worden ontworpen om de EU uit te rusten met de nodige middelen om haar strategische ambities en prioriteiten voor de lange termijn aan te pakken en doeltreffend te reageren op nieuwe uitdagingen in de komende jaren.

Het concurrentievermogen versterken

Het voorzitterschapstrio zal de uitvoering van de strategie voor de eengemaakte markt op ambitieuze wijze en in al haar dimensies voortzetten, in overeenstemming met de agenda “één Europa, één markt”. De drie voorzitterschappen herinneren aan hun toezegging om te werken aan het wegnemen van belemmeringen om een gelijk speelveld te waarborgen en praktische voordelen te bieden voor ondernemingen – met name voor kleine en middelgrote ondernemingen (kmo’s) –, overheidsinstanties, consumenten en werknemers. Zij zullen prioriteit blijven geven aan de handhaving en uniforme uitvoering van de regels voor de eengemaakte markt en aan de EU-agenda voor vereenvoudiging en betere regelgeving, met als doel de regelgevings- en administratieve lasten te verminderen, ervoor te zorgen dat nieuwe EU-initiatieven in overeenstemming zijn met de beginselen van betere regelgeving, en het concurrentievermogen te versterken.

Het voorzitterschapstrio zal zich blijven inspannen om de spaar- en investeringsunie verder te ontwikkelen en te verdiepen, door meer geïntegreerde kapitaalmarkten en een goed functionerende banksector in de hele EU te bevorderen, teneinde publiek en privaat kapitaal te mobiliseren, de financiële stabiliteit van de Unie op lange termijn te versterken en bij te dragen tot het concurrentievermogen van de Unie. De drie voorzitterschappen blijven prioriteit geven aan de werkzaamheden van de Unie inzake de bestrijding van belastingontduiking en -ontwijking om risico's op grondslaguitholling en winstverschuiving (Base Erosion and Profit Shifting – BEPS) op EU- en internationaal niveau te voorkomen.

Zij zullen zich richten op de ontwikkeling van kapitaalmarkten voor investeringen in het opschalen van ondernemingen, zodat innovatieve ondernemingen toegang krijgen tot de financiering die nodig is om te groeien, te innoveren en op te schalen binnen de eengemaakte markt en in de rest van de wereld.

Het voorzitterschapstrio zal voortbouwen op de strategie voor economische veiligheid van de EU, door relevante EU-instrumenten en -partnerschappen te bevorderen, om de veiligheid en economische belangen van de Unie te beschermen en tegelijkertijd de openheid en integriteit van de eengemaakte markt overeind te houden. In dit verband zal de nadruk liggen op het verminderen van de kwetsbaarheid van de Unie voor strategische externe afhankelijkheden met een hoog risico in gevoelige sectoren, en op het diversifiëren en veiligstellen van strategische toeleveringsketens om de economische belangen van de Unie te beschermen en tegelijkertijd de openheid en integriteit van de eengemaakte markt in stand te houden.

Het voorzitterschapstrio zal een open en op regels gebaseerd handelssysteem bevorderen dat de economische veerkracht van de EU versterkt, marktdiversificatie ondersteunt en een gelijk speelveld waarborgt. De drie voorzitterschappen blijven zich inzetten voor de hervorming van de WTO, met inbegrip van het herstel van een doeltreffend systeem voor geschillenbeslechting. Zij zullen de uitbreiding en uitvoering van het EU-netwerk van vrijhandelsovereenkomsten voortzetten. Zij beschouwen de douane als een pijler van een goed functionerende eengemaakte markt en handel, alsook van inspanningen op het gebied van grensbeveiliging en bestrijding van mensensmokkel. Het voorzitterschapstrio zal zorgen voor verdere vooruitgang bij de uitvoering van de douanehervorming, met het oog op een gedigitaliseerde, datagestuurde visie op de EU-douane met gemoderniseerde douaneprocedures.

De drie voorzitterschappen zetten zich in voor een duurzame en veerkrachtige landbouwsector die de voedselzekerheid blijft waarborgen door middel van toekomstbestendige voedselsystemen. Ook benadrukken zij dat plattelandsgemeenschappen en landbouwers moeten worden versterkt, met name in plattelandsgebieden met een hoog klimaatrisico, en dat de dringende uitdagingen als gevolg van woestijnvorming, bodemdegradatie en droogte moeten worden aangepakt, met bijzondere aandacht voor de strategie voor waterweerbaarheid. Het voorzitterschapstrio erkent ook het belang van bossen voor klimaatmitigatie en -adaptatie en voor het leveren van duurzame hernieuwbare houtproducten voor de decarbonisatie van onze bebouwde omgeving. Het voorzitterschapstrio zal zich ook inzetten voor een visserijproductensector die duurzaamheid en veerkracht in de visserij- en aquacultuursector en tegelijkertijd landelijke kustgemeenschappen ondersteunt.

De drie voorzitterschappen zullen prioriteit geven aan de verdere decarbonisatie en versterking van de industrie-, de vervoers- en de energiesector van de EU, om het concurrentievermogen te stimuleren en de veerkracht te vergroten. Zij zullen ernaar streven schone technologieën te begunstigen, een op innovatie gebaseerd industriebeleid van de EU te bevorderen en de transitie naar een circulaire economie te versnellen, om zo het concurrentievoordeel van de Unie, met name voor kmo's, te vergroten.

Het voorzitterschapstrio zal streven naar connectiviteit in de digitale, de energie- en de vervoerssector, onder meer door duurzame, concurrerende en veilige connectiviteit in heel Europa te bevorderen. De drie voorzitterschappen zullen inspanningen blijven leveren ter bescherming en vergroting van de veerkracht van bestaande en geplande kritieke energie-, digitale en vervoersinfrastructuur, met inbegrip van onderzeese infrastructuur.

In de maritieme sector erkennen zij de scheepvaart als een strategische hefboom voor het concurrentievermogen, de veerkracht en de energiezekerheid van Europa, ondersteunen zij de transformatie van Europese havens tot centra voor de blauwe economie en motoren van duurzame handel en inclusieve blauwe groei, en zullen zij ambitieuze oceaangovernance bevorderen.

Zij hechten groot belang aan het stimuleren van het technologische concurrentievermogen van de EU door verder te werken aan een regelgevingskader voor telecommunicatie dat innovatie vergemakkelijkt, investeringen in digitale netwerken bevordert en een robuuste bescherming van de consumentenrechten waarborgt. Het voorzitterschapstrio heeft ook tot doel de consumentenbescherming te verbeteren door nieuwe consumentenrisico's aan te pakken die in de huidige geopolitieke en digitale ruimte opduiken.

De drie voorzitterschappen zullen ook de ontwikkeling van duurzaam toerisme bevorderen, met name door transformatieve digitale technologieën – zoals AI-instrumenten – in de toeristische sector te benutten en toe te passen.

In dit verband erkennen zij ook de rol van vaardigheden, waaronder een leven lang leren en beroepsonderwijs en -opleiding, voor het concurrentievermogen en de veerkracht van de EU, en zullen zij ernaar streven de ontwikkeling te bevorderen van vaardigheden die nodig zijn om de dubbele transitie van Europa te ondersteunen.

Zij zullen bijzondere nadruk leggen op de ondersteuning van een gezonde bevolking en de verbetering van de levenskwaliteit van onze burgers, wat een voorwaarde is voor een gezonde economie.

De groene en de digitale transitie tot een succes maken

Het voorzitterschapstrio benadrukt zijn vaste voornemen om de groene en de digitale transitie met succes door te zetten en de toekomst veilig te stellen door tijdige en doeltreffende klimaatactie, waarbij niemand aan zijn lot wordt overgelaten. De drie voorzitterschappen zullen werk maken van de transitie van de Unie naar klimaatneutraliteit tussen nu en 2050 en de klimaatdoelstelling voor 2040, met name door vaart te zetten achter de onderhandelingen over het klimaat- en energiekader van de Unie voor de periode na 2030. Zij zullen ook de inspanningen verderzetten om het leiderschap van de EU op het wereldtoneel te waarborgen in het kader van internationale onderhandelingen over klimaat, biodiversiteit, plastic- en luchtverontreiniging, chemische stoffen en afval.

Daarnaast zullen zij werken aan de verdere bescherming van de natuur, ecosystemen en biodiversiteit, en tegelijkertijd de klimaatbestendigheid tegen extreme natuurverschijnselen – met name hittegolven, bosbranden, droogtes en overstromingen – verbeteren. In dit verband zal ook het versterken van de waterweerbaarheid in de hele Unie een prioriteit zijn, met bijzondere nadruk op het kader voor de bescherming en het efficiënte beheer van watervoorraden.

Het voorzitterschapstrio zal prioriteit blijven geven aan de energie zekerheid en -voorziening van de EU door een echte energie-unie te bevorderen via de totstandbrenging van een gemeenschappelijke, interoperabele en geïntegreerde Europese energiemarkt, met als doel interconnectiviteit en energie zekerheid te bereiken, en ongelijkheden weg te nemen. Daartoe zal het met name noodzakelijk zijn betaalbare elektriciteit te ondersteunen, interconnecties te verbeteren, de systeemflexibiliteit en energieopslag te versterken en gebieden met een groot potentieel voor schone en hernieuwbare energie te verbinden met gebieden met een grote vraag, ook in geografisch geïsoleerde lidstaten en op eilanden.

De drie voorzitterschappen zullen helpen de leidende rol van de Unie kracht bij te zetten bij de ontwikkeling van mondiale digitale regels en normen, onder meer op het gebied van artificiële intelligentie, en strategische partnerschappen te bevorderen om de digitale doelstellingen van de EU te verwezenlijken, en tegelijkertijd zullen zij pleiten voor een mondiale digitale ruimte die open, veilig en inclusief is en gebaseerd is op de mensenrechten.

Wetenschap, innovatie en een ondernemingsvriendelijk klimaat bevorderen

Het voorzitterschapstrio onderstreept hoe belangrijk het is onderzoek en innovatie te bevorderen en te stimuleren om wetenschappelijke en maatschappelijke voordelen op te leveren. Onderzoek en innovatie maken het concurrentievermogen, de veiligheid en de waarden van de Unie op lange termijn mogelijk en bevorderen deze. Steun voor baanbrekend onderzoek en innovatie is een belangrijk onderdeel van de acties om de dubbele transitie van de EU te verwezenlijken en een ondernemingsvriendelijk klimaat te waarborgen. In dit verband hecht het voorzitterschapstrio groot belang aan het versterken van de onderzoekscapaciteit van Europa op het gebied van opkomende en ontsluitende technologieën, het aantrekken en behouden van talent, het stimuleren van innovatie, het bevorderen van internationale samenwerking – met inachtneming van onderzoeksveiligheid als onderdeel van de algemene economische veiligheid – en het bewerkstelligen van industriële kracht in belangrijke sectoren, waaronder ruimtevaart, halfgeleiders, artificiële intelligentie, fotonica en biowetenschappen.

De drie voorzitterschappen blijven het belang erkennen van sterke en goed functionerende ecosystemen voor intellectuele eigendom en auteursrechten, die een cruciale rol spelen bij het omzetten van onderzoek, innovatie en creativiteit in economische en maatschappelijke waarde en bij het ondersteunen van de groei en het concurrentievermogen van Europese innovatoren en de culturele en creatieve sector.

Samen vooruitgang boeken

Het voorzitterschapstrio zal de EU uitdragen als een aantrekkelijke plaats om te wonen en te werken door de sociale en op gelijkheid gerichte dimensies van het EU-beleid te versterken, met name op het gebied van gezondheid en werkgelegenheid, en door ervoor te zorgen dat de dubbele transitie iedereen ten goede komt en dat niemand achterblijft. Het cohesiebeleid zal van cruciaal belang blijven om sociale, economische en territoriale verschillen aan te pakken, het concurrentievermogen en de veerkracht te versterken en de minst begunstigde, plattelands-, afgelegen en ultraperifere gebieden te ondersteunen.

De drie voorzitterschappen zullen werk maken van een alomvattend Europees beleid inzake eilanden in meerdere sectoren, namelijk vervoer, investeringen, energieonafhankelijkheid, klimaatbestendigheid en digitale connectiviteit. Daarnaast zullen zij werken aan oplossingen die gericht zijn op het aantrekken van investeringen om de connectiviteit en de bredere territoriale cohesie te verbeteren.

Zij erkennen dat de EU een ondersteunende rol kan spelen bij het verlichten van huisvestingsproblemen door de uitvoering van het Europees plan voor betaalbaar wonen. Het voorzitterschapstrio zal zich ook inzetten om de demografische uitdagingen van de EU aan te pakken door gezamenlijke EU-acties en -initiatieven te coördineren en passende maatregelen te treffen als antwoord op demografische trends.

De drie voorzitterschappen zullen ernaar streven gendergelijkheid, gelijke kansen en inclusie te waarborgen, met name voor jongeren, personen met een handicap en kwetsbare groepen. Doel is de toegang tot de arbeidsmarkt te verbeteren, hoogwaardige banen voor iedereen te creëren en tekorten aan vaardigheden en arbeidskrachten aan te pakken. Daarnaast zullen wij ernaar streven de armoede sneller terug te dringen, in overeenstemming met de EU-doelstelling voor 2030.

Het voorzitterschapstrio zal de lopende inspanningen voortzetten om de Europese gezondheidsunie verder te ontwikkelen. De nadruk zal liggen op het versterken van de Europese medische hulpmiddelen en gezondheidsbiotechnologische ecosystemen, met inbegrip van de harmonisatie van de procedures voor klinische proeven om de positie van de EU als wereldleider op het gebied van biotechnologieën en klinisch onderzoek te versterken. Gezondheid en sociale veerkracht zullen worden versterkt door de gezondheidszorgstelsels en de paraatheid te versterken en tegelijkertijd waar nodig de digitalisering en het responsieve gebruik van artificiële intelligentie te bevorderen.

Het voorzitterschapstrio zal de toekomstige koers van het jeugdbeleid blijven uitstippelen en zich blijven inspannen om jongeren meer te doen deelnemen aan democratische processen, waarbij de nadruk zal liggen op onderwijsbeleid als cruciaal instrument voor het bevorderen van mediageletterdheid en het handhaven van democratie en sociale cohesie in het digitale tijdperk. De drie voorzitterschappen zullen het veilige en gezonde gebruik van digitale instrumenten bevorderen en desinformatie, cyberpesten en haatzaaiende uitlatingen aanpakken.

Zij zullen er prioriteit aan geven interpersoonlijk geweld aan te pakken, en werken aan een alomvattende EU-agenda om huiselijk geweld en geweld tegen minderjarigen in de hele Unie doeltreffend te voorkomen en te bestrijden.

*
**

Het voorzitterschapstrio zal doelbewust samenwerken om de gemeenschappelijke doelstellingen van de Unie te bevorderen en een welvarend, veilig en concurrerend Europa te waarborgen.
